

บทที่ 4 การควบคุมภายใน

การควบคุมภายในตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความหมายไว้คือ กระบวนการที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้มีขึ้นเพื่อให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงาน(Operaton: O) หมายถึง การบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกัน ลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริต
2. การรายงานทางการเงิน(Financial: F) หมายถึง รายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา
3. การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance: C) ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการปฏิบัติตามนโยบาย และวิธีปฏิบัติงานที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น

การดำเนินงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 3 ประการนี้ มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินงานภายใต้มาตรฐานการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้กำหนดไว้ 5 องค์ประกอบซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม
2. การประเมินความเสี่ยง
3. กิจกรรมการควบคุม
4. สารสนเทศและการสื่อสาร
5. การติดตามประเมินผล

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม

สภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นรากฐานที่สำคัญขององค์ประกอบอื่น เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้องค์ประกอบการควบคุมอื่นหรือการควบคุมที่มีอยู่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือทำให้บุคลากรให้ความสำคัญกับการควบคุมมากขึ้น เป็นเรื่องของการสร้างความตระหนักของบุคลากรให้เกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบ และการสร้างบรรยากาศของการควบคุมโดยผู้บริหาร เป็นการทำให้บุคลากรยึดถือและปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจริยธรรม มีความรับผิดชอบ และเข้าใจขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตนเอง มีความรู้ความสามารถและมีทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ยอมรับและปฏิบัติตามนโยบายและทางการปฏิบัติงาน

ปัจจัยของสภาพแวดล้อมการควบคุม ได้แก่ ความซื่อสัตย์ จริยธรรม การพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากร คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ ปรัชญาและรูปแบบ

การบริหารของผู้บริหาร โครงสร้างองค์กร การมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ นโยบาย และวิธีบริหารงานบุคคล

2. การประเมินความเสี่ยง

ตามมาตรฐานการควบคุมภายในกำหนดให้มหาวิทยาลัยต้องมีการประเมินความเสี่ยงในการดำเนินงานตามภารกิจ เพื่อให้ได้รับรู้ปัจจัยเสี่ยงที่มีนัยสำคัญเพื่อกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย การระบุปัจจัยเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการจัดการความเสี่ยง ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการอยู่ในทุกขั้นตอนแล้วตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง

3. กิจกรรมการควบคุม

หมายถึง นโยบาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติ รวมถึงมาตรการต่างๆที่ได้กำหนดขึ้นเพื่อนำมาปฏิบัติเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยง โดยปกติได้มีการควบคุมอยู่ในทุกการปฏิบัติงานอยู่แล้ว เช่น การกำหนดนโยบาย ระเบียบวิธีปฏิบัติงาน การรายงานผลการปฏิบัติงาน การสอบทานของผู้บริหารแต่ละระดับ การอนุมัติ การดูแลทรัพย์สิน การแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุมงาน การให้คำปรึกษาแนะนำ การตรวจสอบ การบันทึก การจัดทำเอกสารหลักฐาน เป็นต้น

4. สารสนเทศและการสื่อสาร

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลและถูกจัดให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายและมีประโยชน์ต่อการใช้งาน

การสื่อสาร หมายถึง การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคลากรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

มหาวิทยาลัยและหน่วยงานต้องจัดให้มีสารสนเทศอย่างเพียงพอ เหมาะสม เชื่อถือได้ และให้มีสื่อสารกันทั้งระหว่างบุคลากรและระหว่างหน่วยงาน ซึ่งการสื่อสารที่ดีควรเป็นไปอย่างกว้างขวางทั้งระหว่างภายในและภายนอกหน่วยงานและมหาวิทยาลัย ในทุกระดับบุคลากร

5. การติดตามประเมินผล

เป็นทั้งการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานและประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยติดตามผลทั้งระหว่างการปฏิบัติงาน และเป็นรายครั้ง โดยมักจะติดตามตามงวดเวลา เช่น ทุก 3 เดือน ทุก 6 เดือน เป็นต้น

แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

การประเมินการควบคุมภายในด้วยแบบประเมินนี้มีประโยชน์ในการที่จะทำให้ทราบถึงความเสี่ยงทั่วไปที่มีผลกระทบ และเพื่อประเมินระบบการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยและของหน่วยงาน รวมทั้งใช้พิจารณาการควบคุมของกิจกรรมต่างๆ เนื่องจากประเด็นคำถามได้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในทั้ง 3 ด้านคือ

1. ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน
2. ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน รวมทั้งรายงานการดำเนินงาน
3. ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

แบบประเมินนี้ใช้เพื่อประเมินการมีอยู่และความเหมาะสมขององค์ประกอบทั้ง 5 ด้านของมหาวิทยาลัยและหน่วยงาน ซึ่งเมื่อพิจารณาผลการประเมินร่วมกับผลการประเมินความเสี่ยงตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงแล้ว จะทำให้ได้รับรู้ถึงความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์การดำเนินงานได้

ตัวอย่าง

แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม

จุดที่ควรประเมิน	ความเห็น/คำอธิบาย
<p>1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม</p> <p>ผู้ประเมินควรพิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมการควบคุมเพื่อพิจารณาว่า หน่วยรับตรวจ มีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดี หรือไม่</p> <p>1.1 ปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ มีทัศนคติที่ดีและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ภายในองค์กร รวมทั้งการติดตามผล การตรวจสอบและการประเมินผล ทั้งจากการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบภายนอก ▪ มีทัศนคติที่เหมาะสมต่อการรายงานทางการเงิน งบประมาณ และการดำเนินงาน ▪ มีทัศนคติและการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อการกระจายอำนาจ ▪ มีทัศนคติที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยงจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ และการพิจารณาวิธีการลดหรือป้องกันความเสี่ยง ▪ มีความมุ่งมั่นที่จะใช้การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (Performance – Based Management) ฯลฯ 	<p>(ช่องนี้ใช้อธิบายว่า "ได้มีแนวทางปฏิบัติ มีการดำเนินการ หรือ ได้สังเกตการณ์จากการปฏิบัติงานจริงอย่างไร)</p> <p>(มีเอกสารอะไรเป็นหลักฐาน เช่น มีบันทึกการปฏิบัติงาน มีการรายงานผลการดำเนินงาน ฯลฯ)</p>

สำหรับแบบประเมินองค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายในทั้ง 5 ด้านนี้ สามารถศึกษารายละเอียดได้ที่ภาคผนวก

การจัดทำรายงานการควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 6

ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยจัดทำรายงานการควบคุมภายในเมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณเสนอคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในทุกสิ้นปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากร และเป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

สำหรับการรายงานการควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 6 เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ 2552 นี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปรับปรุงแนวทางในการจัดวางระบบการควบคุมภายใน และการประเมินผลการควบคุมภายในขึ้นใหม่ โดยปรับลดแบบฟอร์มลงเพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติและลดภาระงาน

แบบฟอร์มที่ใช้ในการจัดทำรายงาน

การจัดทำรายงานให้จัดทำตามแบบฟอร์มที่ได้ปรับปรุงแล้วนี้เพื่อใช้ในการจัดทำรายงานการควบคุมภายในฯ ดังนี้

1. ระดับมหาวิทยาลัย

- 1.1 แบบ ปอ.1 หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน
- 1.2 แบบ ปอ.2 รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
- 1.3 แบบ ปอ.3 รายงานแผนปรับปรุงการควบคุมภายใน
- 1.4 แบบ ปส. รายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน
- 1.5 แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
  1. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม
  2. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการประเมินความเสี่ยง
  3. แบบประเมินองค์ประกอบด้านกิจกรรมการควบคุม
  4. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสารสนเทศและการสื่อสาร
  5. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการติดตามประเมินผล

2. ระดับหน่วยงานย่อย

- 1.1 แบบ ปย.1 รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
- 1.2 แบบ ปย.2 รายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน

1.3 แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

1. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม
2. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการประเมินความเสี่ยง
3. แบบประเมินองค์ประกอบด้านกิจกรรมการควบคุม
4. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสารสนเทศและการสื่อสาร
5. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการติดตามประเมินผล

สำหรับแบบฟอร์มต่างๆ สามารถศึกษารายละเอียดได้ที่ภาคผนวก

แบบฟอร์มกรณีที่มีความเชื่อมโยงกับแบบฟอร์มอื่น

1. แบบ ปย. 1 และแบบ ปอ. 2

เป็นแบบรายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในในภาพรวมระดับหน่วยงานและระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งสรุปได้จากการประเมินตามแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง 5 ด้าน แล้วนำผลการประเมินโดยสรุปในแต่ละประเด็นมาใส่ในช่อง “ผลการประเมิน/ข้อสรุป”

ตัวอย่างการเขียนคำอธิบายลงในแบบฟอร์ม

แบบ ปย. 1/แบบ ปอ. 2

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (หรือ คณะ/สำนัก/สถาบัน/กอง)

รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2552

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
<p>1. สภาพแวดล้อมการควบคุม</p> <p>ผู้บริหารได้สร้างบรรยากาศของการควบคุม เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีในการควบคุม โดยให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ จริยธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงาน มีการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล มีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนต่อการปฏิบัติที่ถูกต้องและที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง บุคลากรเข้าใจขอบเขตอำนาจหน้าที่ รวมทั้งมีความรู้ความสามารถและทักษะในงานที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>สภาพแวดล้อมการควบคุมของมหาวิทยาลัย/คณะ/ฯลฯ ในภาพรวมเหมาะสม และมีส่วนทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ</p>

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
<p>2. การประเมินความเสี่ยง</p> <p>มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงาน/กิจกรรมต่างๆ อย่างชัดเจน สอดคล้อง และเชื่อมโยงกันในการที่จะทำงานให้สำเร็จ มีการระบุความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อ การบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีการ วิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงที่ เหมาะสม</p> <p>3. กิจกรรมการควบคุม</p> <p>มีนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่ทำให้มั่นใจ ได้ว่า เมื่อนำไปปฏิบัติแล้วจะเกิดผลสำเร็จตามที่ ได้ กำหนดไว้ กิจกรรมควบคุมจะชี้ให้ผู้ปฏิบัติงาน เห็นถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ทำให้เกิดความ ระมัดระวังและสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์</p> <p>4. สารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงกับการ ปฏิบัติงาน เหมาะสมต่อความต้องการของผู้ใช้ และมีการสื่อสารไปยังบุคลากรทุกระดับ ใน รูปแบบที่ช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถนำไปใช้ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของการ ดำเนินงาน</p> <p>5. การติดตามประเมินผล</p> <p>มีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน และประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดวิธีติดตามการดำเนินงานตามระบบการ ควบคุมภายในอย่างต่อเนื่องและให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการดำเนินงานตามปกติ หากพบข้อบกพร่อง ได้มีการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องทันที</p>	<p>มีการประเมินความเสี่ยงโดยนำกระบวนการ บริหารความเสี่ยงที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมาใช้ และมีการ จัดการกับความเสี่ยงต่างๆที่ผ่านขั้นตอนการประเมิน ความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ รวมทั้งได้มีการกำหนด แนวทางป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยง</p> <p>มีกิจกรรมควบคุมที่มีความเหมาะสม เพียงพอ และสอดคล้องกับกระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยให้ เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติ และได้มีการ กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติ</p> <p>ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารมีความเหมาะสม มีระบบสารสนเทศที่สามารถใช้ได้ครอบคลุมทั้ง มหาวิทยาลัย/หน่วยงาน มีช่องทางการสื่อสารที่ชัดเจน สะดวกต่อการใช้งานและทันต่อเวลาโดยผ่านระบบ เครือข่าย รวมทั้งได้จัดสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ ต่างๆเผยแพร่ให้แก่ทั้งภายในและภายนอก</p> <p>ระบบการติดตามประเมินผลมีความเหมาะสมและ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินตนเองและการ ประเมินจากหน่วยงานภายนอก มีการจัดทำรายงานการ ประเมินผลพร้อมให้ข้อเสนอแนะเสนอผู้บริหารระดับสูง เพื่อทบทวนผลการดำเนินงาน และมีการปรับปรุงแก้ไข</p>

ผลการประเมินโดยรวม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีองค์ประกอบการควบคุมภายในครบทั้ง 5 องค์ประกอบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเพียงพอที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ตามมีกิจกรรมบางกิจกรรมที่ต้องปรับปรุงกระบวนการควบคุม เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดวิธีและแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในที่เหมาะสมไว้แล้ว

ลายมือชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง .....

วันที่ ...../...../.....

2. แบบ ปย.2 รายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน

เป็นแบบรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในที่มีอยู่ และการปรับปรุงการควบคุมภายใน สามารถนำรายละเอียดจากแบบฟอร์มในกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้เป็นข้อมูลได้จากแบบ RMUTP-ERM 7 แบบประเมินการควบคุม และแบบ RMUTP-ERM 8 แผนบริหารความเสี่ยง โดยให้พิจารณาผลที่ได้จากการประเมินตามแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน 5 ด้าน ประกอบกันด้วย

แบบ ปย. 2

ชื่อหน่วยงาน.....						
รายงานการประเมินผลและปรับปรุงการควบคุมภายใน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2552						
กระบวนการ ปฏิบัติงาน/กิจกรรม/ วัตถุประสงค์ของการ ควบคุม (1)	การควบคุม ที่มีอยู่ (2)	การ ประเมินผล การควบคุม (3)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (4)	การปรับปรุง การควบคุม (5)	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ (6)	หมายเหตุ (7)
ภาระงาน/กิจกรรม.... ขั้นตอน..... วัตถุประสงค์.....	1..... 2..... 3.....	(สามารถ ใช้ข้อมูล จาก แบบฟอร์ม RMUTP-	1. ความเสี่ยง..... ปัจจัยเสี่ยง..... 2. ความเสี่ยง..... ปัจจัยเสี่ยง.....	1.1..... 1.2..... 2.1..... 2.2.....	(สามารถใช้ ข้อมูลจาก แบบฟอร์ม RMUTP-ERM 8 ช่องที่ 5)	(สามารถ ใช้ ข้อมูล จากแบบ ฟอร์ม

ชื่อหน่วยงาน.....						
รายงานการประเมินผลและปรับปรุงการควบคุมภายใน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2552						
กระบวนการ ปฏิบัติงาน/กิจกรรม/ วัตถุประสงค์ของการ ควบคุม (1)	การควบคุม ที่มีอยู่ (2)	การ ประเมินผล การควบคุม (3)	ความเสี่ยงที่ยังมีอยู่ (4)	การปรับปรุง การควบคุม (5)	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ (6)	หมายเหตุ (7)
(สามารถใช้ข้อมูล จากแบบฟอร์ม RMUTP-ERM8 ช่อง ที่ 1)	(สามารถใช้ข้อมูลจาก แบบฟอร์ม RMUTP- ERM7ช่องที่2 โดยให้ พิจารณาในช่องที่ 3 ด้วยว่าได้มีการ ดำเนินการอยู่ (✓)	ERM7 ช่อง ที่ 4 ซึ่งได้ แสดงผล ประเมิน ไว้)	(สามารถใช้ข้อมูล จากแบบฟอร์ม RMUTP-ERM 8 ช่องที่ 2 และ 3)	(สามารถใช้ข้อมูลจาก แบบฟอร์ม RMUTP- ERM 8 ช่องที่ 4)		RMUTP -ERM 8 ช่องที่ 6)

2. แบบ ปอ. 3 รายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน

เป็นแบบรายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน ซึ่งเปรียบได้กับแผนบริหารความเสี่ยงนั่นเอง สามารถนำรายละเอียดจากแบบฟอร์มในกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้เป็นข้อมูลได้จากแบบฟอร์ม RMUTP – ERM 8 โดยให้พิจารณาผลที่ได้จากการประเมินตามแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน 5 ด้าน ประกอบกันด้วย

แบบ ปอ. 3

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รายงานแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน ณ วันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2552					
กระบวนการ ปฏิบัติงาน/กิจกรรม/ วัตถุประสงค์ของการ ควบคุม (1)	ความเสี่ยง ที่ยังมีอยู่ (2)	งวด/เวลา ที่พบจุดอ่อน (3)	การปรับปรุงการควบคุม (4)	กำหนดเสร็จ/ ผู้รับผิดชอบ (5)	หมายเหตุ (6)
(สามารถใช้ข้อมูล จากแบบฟอร์ม RMUTP-ERM 8 ช่องที่ 1)	(สามารถใช้ข้อมูล จากแบบฟอร์ม RMUTP-ERM 8 ช่องที่ 2 และ ช่อง ที่ 3)	(ระบุงวดเวลา หรือวันที่พบ จุดอ่อน)	(สามารถใช้ข้อมูลจากแบบฟอร์ม RMUTP-ERM 8 ช่องที่ 4)	(สามารถใช้ ข้อมูลจาก แบบฟอร์ม RMUTP-ERM 8 ช่องที่ 5)	(สามารถใช้ ข้อมูลจาก แบบฟอร์ม RMUTP- ERM 8 ช่องที่ 6)

สรุปแบบฟอร์มที่ใช้ในการจัดทำรายงานการควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 6

1. ระดับมหาวิทยาลัย

- 1.1 แบบ ปอ.1 หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน
- 1.2 แบบ ปอ.2 รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
- 1.3 แบบ ปอ.3 รายงานแผนปรับปรุงการควบคุมภายใน
- 1.4 แบบ ปส. รายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน
- 1.5 แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
  1. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม
  2. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการประเมินความเสี่ยง
  3. แบบประเมินองค์ประกอบด้านกิจกรรมการควบคุม
  4. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสารสนเทศและการสื่อสาร
  5. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการติดตามประเมินผล

2. ระดับหน่วยงานย่อย

- 1.1 แบบ ปย.1 รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
- 1.2 แบบ ปย.2 รายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน
- 1.3 แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
  1. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม
  2. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการประเมินความเสี่ยง
  3. แบบประเมินองค์ประกอบด้านกิจกรรมการควบคุม
  4. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสารสนเทศและการสื่อสาร
  5. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการติดตามประเมินผล

สรุปแบบฟอร์มที่ใช้ในการจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

1. แบบฟอร์มในการจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

1. แบบ RMUTP – ERM 1 แบบแสดงขั้นตอนการดำเนินงาน (Key Process)
2. แบบ RMUTP – ERM 2 แบบแสดงวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน (Objective Map)
3. แบบ RMUTP – ERM 3 แบบระบุความเสี่ยง (Risk Map)
4. แบบสรุปข้อมูล RMUTP – ERM 1-3 แบบแสดงขั้นตอน วัตถุประสงค์ ความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยง และประเภทของความเสี่ยง
หมายเหตุ : หากมีความชำนาญในกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงแล้ว สามารถเริ่มดำเนินการตามแบบสรุปข้อมูล RMUTP – ERM 1-3 ได้โดยไม่ต้องจัดทำ แบบ RMUTP – ERM 1 ถึง แบบ RMUTP – ERM 3
5. แบบ RMUTP – ERM 4 แบบกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการประเมินความเสี่ยง
6. แบบ RMUTP – ERM 5 แบบวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสในการเกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยง
7. แบบ RMUTP – ERM 6 แบบประเมินความเสี่ยง
8. แบบ RMUTP – ERM 7 แบบประเมินการควบคุม
9. แบบ RMUTP – ERM 8 แผนบริหารความเสี่ยง
10. แบบ RMUTP – ERM 9 แบบติดตามผลการบริหารความเสี่ยงในงวดก่อน

2. แบบฟอร์มในการจัดทำรายงานการควบคุมภายในตามระเบียบฯ ข้อ 6

1. ระดับมหาวิทยาลัย

- 1.1 แบบ ปอ.1 หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน
- 1.2 แบบ ปอ.2 รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
- 1.3 แบบ ปอ.3 รายงานแผนปรับปรุงการควบคุมภายใน
- 1.4 แบบ ปส. รายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน
- 1.5 แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
  1. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม
  2. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการประเมินความเสี่ยง
  3. แบบประเมินองค์ประกอบด้านกิจกรรมการควบคุม
  4. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสารสนเทศและการสื่อสาร

5. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการติดตามประเมินผล

2. ระดับหน่วยงานย่อย

1.1 แบบ ปย.1 รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

1.2 แบบ ปย.2 รายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายใน

1.3 แบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน

1. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม

2. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการประเมินความเสี่ยง

3. แบบประเมินองค์ประกอบด้านกิจกรรมการควบคุม

4. แบบประเมินองค์ประกอบด้านสารสนเทศและการสื่อสาร

5. แบบประเมินองค์ประกอบด้านการติดตามประเมินผล

เอกสารอ้างอิง

- เทียน ทองแก้ว. 2546. **แนวปฏิบัติการเขียนเอกสารประกอบการสอนและตำรา**. เอกสารประกอบการบรรยาย.
- สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. 2551. **แนวทางการตรวจสอบภายใน**. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้. 2552. **นโยบายการบริหารความเสี่ยง : ระบบการควบคุมภายใน มหาวิทยาลัยแม่โจ้**. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ประไพพิศ ลิตาภรณ์ และคณะ. 2552. **คู่มือการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร**. สำนักงานตรวจสอบภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2552 . **เอกสารประกอบการบรรยาย** . โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. 2552. **แนวทาง: การจัดวางระบบการควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน**. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน.
- พลุ เดชะรินทร์, ผศ.ดร.. 2548. **Enter Risk Management**. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตัวอย่างแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน**
 แหล่งที่มา: <http://herb.tisi.go.th/central/audit/doc/form.doc>
- บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด. **การบริหารจัดการองค์กร**. เอกสารประกอบการบรรยาย.
- กองบัญชาการกองทัพบก. **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย(พ.ศ. 2546 – 2550)**.
 แหล่งที่มา: http://www.rta.mi.th/data/oac_/090847-2.htm.
- อรัญ โสคติพันธุ์, ดร.. **หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล**. เอกสารประกอบการบรรยาย.
 แหล่งที่มา: http://ome.go.th/img_down/3.
- สงขลา วิชัยทัศนะ, ดร.. **ภาพรวมการปฏิรูประบบราชการ**.
 แหล่งที่มา: www.lawreform.go.th.